

1. UVOD

U današnje vrijeme kardiovaskularne bolesti su prvi uzrok smrtnosti u svijetu te tako predstavljaju najveći problem zdravstvenih sistema zbog troškova koje iziskuju u svrhu preveniranja i liječenja. Danas se otvoreno govori o epidemiji kardiovaskularnih bolesti.

Prema podacima Svjetske Zdravstvene Organizacije (SZO) kardiovaskularne bolesti su vodeći uzrok smrti u svijetu od kojih godišnje umre oko 17 miliona ljudi, a od toga 5 miliona u Evropi. Svjetska Zdravstvena Organizacija procjenjuje na osnovu praćenja demografskih trendova, trendova mortaliteta i morbitideta kao i ekonomskih modela, dalji rast kardiovaskularnih bolesti posebno u zemljama u razvoju. U procjenama za 2020. godinu predviđa se da će se u svijetu ishemijska bolest srca nalaziti na prvom mjestu, a cerebrovaskularne bolesti na četvrtom mjestu svih oboljelih. Od tog broja oboljelih, najveći stepen je onih koji su zahvaćeni kardio-vaskularnim bolestima dolazi iz zemalja u razvoju, zemalja sa niskom stopom obrazovanja stanovništva i sa malim nacionalnim bruto dohotkom BND (bruto nacionalni dодоhак) po glavi stanovnika (1,2).

Takođe, ne smijemo zanemariti da mi živimo u zemlji koja je u procesu tranzicije, zemlji koja je ne tako davno izašla iz rata, u zemlji u kojoj je više od 5 godina “stalo” vrijeme.

Iako se danas ulažu veliki napori zdravstvenog sistema za javljanje kolektivne svijesti zajednice o značaju zdravlja, želi se skrenuti puno pažnje ličnoj odgovornosti za vlastito zdravlje, te ukazati na nužnosti zdravijeg načina života, izmjeni loših životnih navika, rezultati populacionih istraživanja ukazuju na još uvijek nepovoljne trendove životnih navika i značajnu prisutnost riziko faktora kardiovaskularnih oboljenja po zdravlje stanovništva u RS-oj, zbog čega je naglašena potreba za sistemskim preventivnim programima uspostavljanja kvalitetnog skrininga i agresivne edukacije radno sposobnog stanovništva (3,4).

Prema istraživanjima domaćih i stranih autora (5), jedan veliki broj oboljenja i morbiditeta moguće je prevenirati pravilnim zdravstvenim odgojem i agresivnom edukacijom stanovništva. Milioni ljudi širom svijeta, naročito u srednje razvijenim i nerazvijenim zemljama svijeta, umiru zbog nedovoljne ili nikakve edukacije u smislu preveniranja i očuvanja zdravog načina života. Mnoge bolesti danas, su uveliko preventibilne ako se ukloni